

Lex Sarah

Om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för allvarligt missförhållande har skett inom socialtjänsten, vid Statens institutionsstyrelse och i verksamheter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade ska verksamhetsansvarig snarast anmäla det till IVO. Det regleras genom bestämmelserna om lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

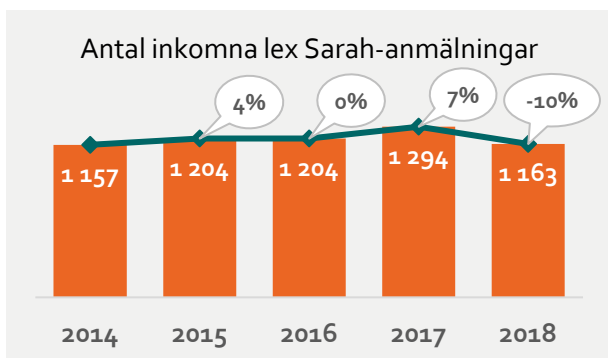
Översikt lex Sarah-anmälningar 2014-2018

Antalet lex Sarah-anmälningar har varierat mellan åren 2014-2018 utan någon särskild trend.

Den största delen av anmälningarna rör äldreomsorg och domineras av händelser som rör insatser som varit felaktigt utförda eller som de äldre inte fått. Anmälningarna rör vidare även funktionsnedsättning LSS och barn och familj.

Antalet lex Sarah-anmälningar har varierat utan någon särskild trend

Under perioden 2014-2018 har antalet inkomna lex Sarah-anmälningar till IVO varierat liksom antalet beslut IVO har fattat. Under 2017 inkom det 1 294 anmälningar jämfört med 1 163 under 2018, en minskning med 10 procent.

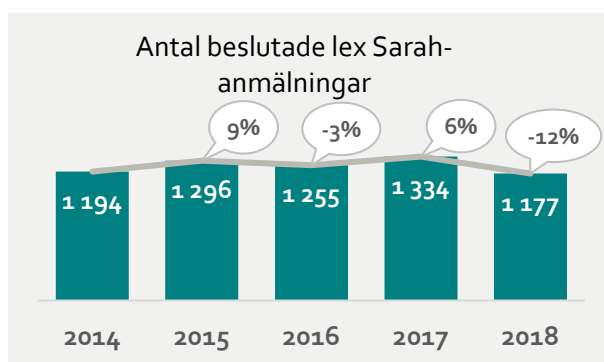

När det gäller beslut i lex Sarah-ärenden har IVO fattat beslut i fler ärenden än vad som inkommit¹. Den sista december 2018 var 135 ären under

¹ Antal beslutade ärenden kan skilja sig från antal inkomna ärenden på grund av handläggningstider.

² Med missförhållanden, som ska rapporteras enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS, ska avses såväl utförda handlingar som handlingar

utredning hos IVO. Antal beslut i lex Sarah-ärenden har varierat över de fem senaste åren, utan någon särskild trend.

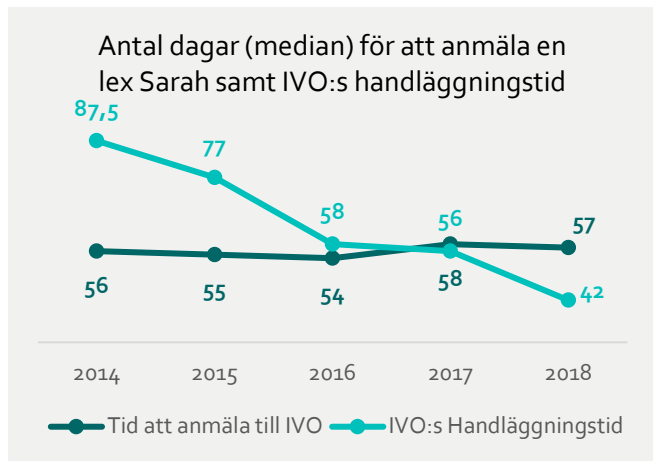
Det tar i genomsnitt två månader för en huvudman att anmäla en lex Sarah

Den som driver en verksamhet som omfattas av lex Sarah ska snarast anmäla allvarliga missförhållanden och påtaglig risk för allvarliga missförhållanden till IVO².

Mellan åren 2014 och 2018 har tiden det tar från att en allvarlig händelse inträffat till att den anmäls till IVO legat på ungefär två månader. Det har i princip inte skett några förändringar i tiden det tar för en verksamhet att anmäla en lex Sarah till IVO.

Tiden det tar att handlägga en lex Sarah på IVO har minskat de senaste fem åren. 2014 tog det cirka 3 månader att avsluta ett ärende och 2018 tog det cirka 1 ½ månad.

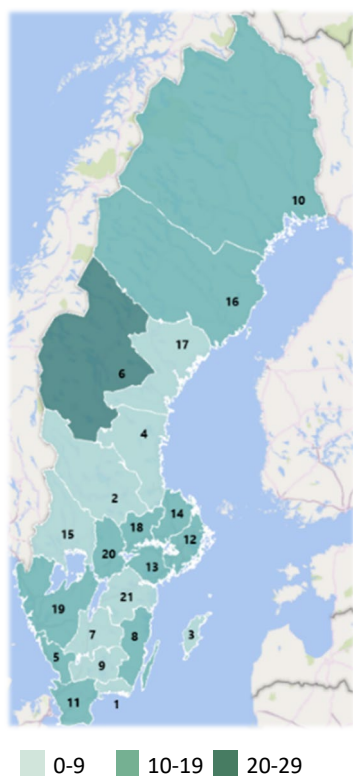
om någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

Antalet anmälningar per invånare skiljer sig åt mellan länen

Totalt sett kommer det in flest antal lex Sarah-anmälningar till IVO i storstadsregioner. Antalet anmälningar skiljer sig åt mellan länen. Under 2018 inkom 11 lex Sarah anmälningar per 100 000 invånare i Sverige.

Antal lex Sarah-anmälningar per 100 000 invånare³

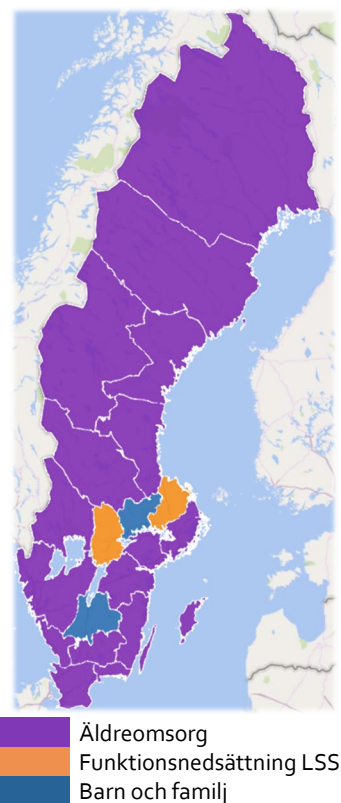
Flest antal lex Sarah-anmälningar gjordes i Jämtlands län (24), följt av Västmanland (18), Västra Götaland (14) och Örebro län (14). Minst antal anmälningar enligt lex Sarah har Blekinge (4), Jönköping (6), Gävleborg (7), Värmland (7), Kronoberg (8) och Östergötland (8). Vi vet idag inte vad skillnaderna mellan länen beror på.

Flest anmälningar inom äldreomsorg

Mellan 2014-2018 är äldreomsorg det verksamhetsområde som har haft flest lex Sarah-anmälningar i Sverige, följt av funktionsnedsättning LSS och barn och familj.

Det finns dock skillnader mellan länen. I Uppsala och Örebro var funktionsnedsättning LSS det största verksamhetsområdet. I Jönköping och Västmanland var det flest anmälningar inom verksamhetsområdet barn och familj.

De största verksamhetsområdena under 2014-2018 per län

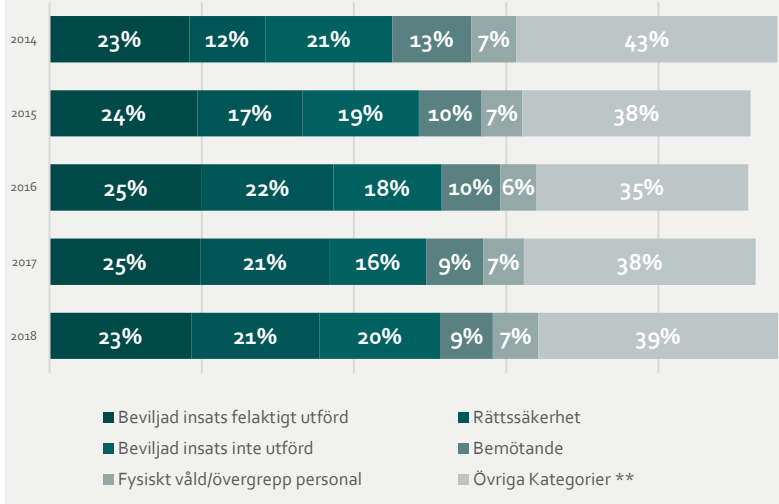
³ Siffrorna i kartan är en numrering per län som visas på sista sidan i bladet och visar alltså inte antalet lex Sarah-anmälningar.

Vanligaste händelserna till en anmälan

De fem vanligaste händelserna för lex Sarah-anmälningar under 2014-2018 är att en beviljad insats blivit felaktigt utförd, att rättssäkerhet brutit⁴, att en beviljad insats inte utförst, bemötande och fysiskt våld/övergrepp av personal⁵.

2014-2018 var den vanligaste händelsen bakom en lex Sarah-anmälan att en beviljad insats blivit felaktigt utförd (23-25 procent). Vi ser en ökning av andelen anmälningar som gäller rättssäkerhet, från 12 procent 2014 till 21 procent i 2018. Resterande händelsekategorier har i stort sett inte varierat alls under perioden.

Beslutade lex Sarah-anmälningar uppdelat på de fem största händelsekategorierna, andel

Antal lex Sarah-anmälningar inom äldreomsorg har minskat

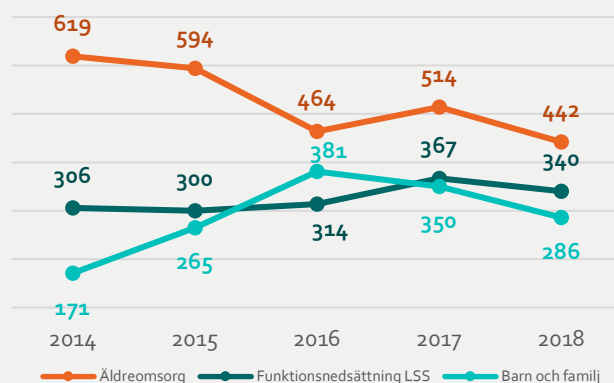
Under 2014 beslutades 619 anmälningar inom äldreomsorg för att sedan minska till 442 under 2018. 2014 beslutades 306 anmälningar gällande funktionsnedsättning LSS vilket ökade 2018 då de 340 anmälningar beslutades.

Antalet anmälningar som gäller barn och familj har varierat. 2016 ökade anmälningarna drastiskt då det

⁴ T.ex. vägra att ta emot eller att utreda en ansökan, bryta bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt, långa handläggningstider, otydliga beslut eller ändring av gynnande beslut

beslutades 381 anmälningar att jämföra med 2014 år 171 anmälningar. 2018 minskade sedan antalet igen. Vi kan inte avgöra vad det beror på, men det handlar sannolikt om anmälningar kopplade till den stora ökningen av boenden för ensamkommande barn i och med flyktingkrisen 2015.

Antal beslutade lex Sarah-anmälningar uppdelat på de tre största verksamhetsområdena

Eftersom lex Sarah-anmälningar handlar om brister i verksamheter, framgår inte i vilken utsträckning bristerna drabbar flickor, pojkar, kvinnor, män eller ickebinära personer.

Vill du veta mer?

Vill du ha mer detaljerad statistik om lex Sarah-anmälningar hittar du våra årliga statistiktabeller [här](#).

Kartnumrering efter län

1	Blekinge	12	Stockholm
2	Dalarnas län	13	Södermanland
3	Gotland	14	Uppsala
4	Gävleborg	15	Värmland
5	Halland	16	Västerbotten
6	Jämtland	17	Västernorrland
7	Jönköping	18	Västmanland
8	Kalmar	19	Västra Götalands län
9	Kronoberg	20	Örebro
10	Norrbottnen	21	Östergötland
11	Skåne län		

⁵ En lex Sarah anmälan kan gälla en eller flera händelsekategorier.
** Övriga kategorier innefattar ungefär 8 olika kategorier inom bl.a. ekonomiskt övergrepp, fysisk miljö, sexuellt övergrepp, osv.